

Tl. p. 888.

Bernard D. S. Jenne

3.5

RECTOR ACADEMIÆ JENENSIS
JOHANNES CHRISTO-
PHORUS Faldner/
J.U.D. & Professor Publicus,

UNA CUM PROFESSORIBUS COETERIS,
CIVITATI SUÆ S. D.

1678.

RECTOR ACADEMIAE LESENSEIS
JOHANNES CHRISTO-
PHORUS ^{Scaligerus}
I.U.D. & PROFESSOR PHYSICAS
EX PROFESSORIBUS COLLEGIS
QUINTI ET D. 2. D.

Ercrebuit nimiopere ac
tempore tam brevi transgressa est Ger-
maniæ fines fama mortis SERENISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI, DOMINI
BERNHARDI, DUCIS SAXONIAE, JU-
LIACI, CLIVIAE ET MONTIUM, LAND-
GRAVII DURINGIAE, MARCHIONIS MIS-
NIÆ, PRINCIPIS HENNEBERGIAE, COMI-
TIS MARCÆ ET RAVENSBURGI, DYNASTÆ RAVENSTENII, Do-
mini nostri & Patris Patriæ olim indulgentissimi. Conces-
serunt in publicam lugentium formam Regiæ hostiles: quan-
tove sui Nominis æstimo frui deberet Princeps, posteritas, in-
ter odia & arma publica anceps, concordibus desideriis, solâ
jam virtutum subeunte memoriâ, testari cepit. Magnitudo
ista ut admirationem, præsertim eorum qui rectis judiciis as-
sequntur, sustineat, & flammæ inexhaustæ ingenio alat,
non una Generis regii celsitudo præstat, illave DD. Parentis
& Patruorum claritas, Solis utramque domum à tot retro le-
culis pervagata: nec Potentia & Fastigium Principis, cuius
mortales læpiùs fortunam quam vim probabilem colunt.
Tantò minus sibi vindicent adulatoriæ, perpetuum malum
imperantium, voces; aut emta declamantium elogia, & fal-
fa metu speque suffragatio, in honores superstitum & functo-
rum fato suo ambitiosa, ut Claudianam ^{Διηγεσίαν} machinen-
tur. Veris enim virtutibus mirabilem Heroem Nostrum
viguisse constat, & arte quadam in ostentationem carum de-
centissimam compositum; qualem Livius & Polybius &
Plutarchus proponit Africanum suum. Sive Corporis ha-
bitum spectaretis, digna imperio, potens in amorem sui cul-
tumque eminentem species inerat. Sive motuum, cum pe-
des, cum eques, seriò, & inter lusum oblectamenta, tristis,
hilaris, medius pateret, gratiam caperetis; & Voces, & Sena
animi, miti gravitate profluens eloquium temperante; &
actiones singulas, ubi convivator, hospes, peregrinator, pa-
terfamilias, filius, maritus, parens, Princeps, Christianus, aliis-
que officiis quæ innumera Virum bonum nedum Princi-
pem tantum absolvunt, noscebatur, vim, modumve & exi-

tus omnes, quantum instar in hoc esset, vulgus stupebat, prudentes venerabantur, & beatos cives, in quos tam perfectum Imperantis exemplum cœlo demissum sit, prædicabant. Certè cum perpetuitas boni faustissima alluceret in Prole & primâ, D. WILHELMO, quem vero D. 3. August. anno cl^o I^c LXIV. natum, amissimus D. 21. Jun. biennii insecuti; & alterâ D. BERNHARDO, cuius in D. 8. Nov. Anni cl^o I^c LXVII. Natalia, atra dies April. 26. anni proximi LXVIII. obscuravit, & tertiam CHARLOTTA MARIA, quartave, JOHANNE WILHELMO, quorum prior D. 20. Decembr. Anni LXIX. posterior D. 28. Mart. Palmarum Festo sacrâ, anni LXXV. felicissimè edi & hactenus, Dei munere eximio, vigere & crescere visi. Tanto provincialium gaudio, ut Matri Optimæ, Serenissimæ Dominæ MARIÆ, Tremolliæ Domus Stellæ lucidissimæ, è Connubio quod Lutetiae Parisiorum D. 20. Jun. anni M DC LXII. feliciter coaliuit, pulcherrimo tot fœcunditatis & felicitatis publicæ pignora non nisi æternis fidelium civium obsequiis, per vota vitæ, salutis, gratiarumque quarumcunque seria sanctaque, lese luere posse humillime profiteantur. Ac Princeps pari ad prospera adversaque constantiâ augebat splendorem, quo sub ipsum Statu compositi initium inclarebatur. Ut regia nostra redderet quam ad sua tempora in Theodorico Ostrogothorum R. Sidonius Apollinaris Lib. I. Epist. ad Agricol. pingit, elegantiam Græcam, abundantiam Gallicam, celeritatem Italicam, publicam pompam, privatam diligentiam, regiam disciplinam. Hæc facies & perstrinxit inagnates Germanæ diversæque nationis, & traxit ut certatim adire, tantiq[ue] decoris delicio pleniùs pauci optarent. Simul Jena, antehac mediâ hospitum illustrium copiâ sibi dispensatâ ovans ad summum nominis & fortunæ fastigium, inter celebres humanis opibus urbes, promoveri vila est, ab illo tempore quo optimus Princeps, ceu Sol, in cœlum hoc introire & sedem vitæ publicæ unicam ponere cepit: cuius vel sola ædificiorum locorumque imago, tantoperè mutata, ac verè è lutea in marmoream transdita, testis idonea habebitur. Nisi majora multò occurrerent; & quem se se Dux noster tulisset ad egregium publicum perornandum, omnis ordo,

do, ætasque loqueretur. Non ille intra palatium condì, alienisve oculis auribusque, manu vicariâ, corde mutuatitio hominem ac principem agere patiens. Quin imò generosus animus, institutis & exemplis Paternis dudum excitatior, prodire in lucem, cognoscere ante multorum mores hominum & urbes, Germaniâ, Galliâ, Belgioque omni perlustratis, ingenio Principum plerorumque perspecto & conciliatis sibi animis, quorum primores, Cælares Ferdinandus III. & Leopoldus AA. ac Galliarum Rex Ludovicus XIV. suis spectatoribus stupendi argumentum celebre; ubi res poscebat, Ipse tūm adesse, pandere affectum, consilio, ope, operaque promtā anniti, ut fines tutos, agros florentes, urbes opulentas, cives moribus, artibus & ornamentis vitæ præcipuis præstantes redhiberet. Sic nemo hostilem futum, nemo famem, morbos & alia epidemici mali portenta exhorruit. Ad nos equæ nisi tenuis famæ lugubrium perlapsa aura est, raræque alienarum cladi imagines comparuerunt, ad unam miserandi juvandique gloriam. Quæ peculiari *Vita Principis compendio in lucem edito* delineata, partitim exequi nec finit rerum amplitudo, nec exigit conscientia publica, propiore invidiæ metu quam defectu exemplorum in vota aliena lætabilium. Quis enim favor, quæ sollicitudo in Ecclesiast, in Studia liberalia, in calamitosam innocentiam quanta bonitas? Perferat istud sacra facundia; & illud Academia hæc maturâ gratitudine contestetur; qualem agnoverint Divum Bernhardum in honesta ingenia, in operas docentium, in dissentium conatus; ut foverit auxeritque enixè; suæque mentis acerrimam vim, animi indulgentiam, præsentiaque augustam speciem expetentibus accommodantem nulla tædia vicerint, nulla negotia averterint, nulla osorum & contemtorum corruptio, nec importunitas juventutis voluptatibus alicubi abrepta, mitem ac veniæ facilem alienârit. Nam & convenis ac hospitibus coram venerantibus comitas obvia, patens desideriis concessis clementia, & sponte ambire amans ingenia benignitas incendit industriam, cuius æstimium à censore & remuneratore tam optato in promtu sciretur.

Jam igitur viduata tanto patrono ac benefactore Academia, in quem doloris acerbissimi vultum non concitabitur?

ut expirare cum Isto moriente, ut contabescere in corpore
Principis, ac eodem feretro effterri obruique videbitur? Enim
vero pene tera spes est Solem occiduo similem in hoc cœlo
efflussum, & per ardua opera reparandi amissum studiorum
præsidium ac decus tam dulce. Longa dies, & vicissitudo
rerum multa levârint fortean ac involverint sensum nostro-
rum dannorum, vix unquam sustulerint. Est cuivis mortali
præsertim imperantibus dos sua, & quo exquisitor, eò ra-
rior, deficientibus vitiis, virtutum civilium concursus. No-
ster, nulli non ætati ordinique & ingenio quod ex se lætum
obveniret, vix unquam desideravit; devotio in sacra, justitia
præsentaria, comitas in amicos, mansuetudo in offendentes;
visuque & auditu juxta venerabilis, cum magnitudinem &
gravitatem summæ fortunæ retineret, invidiam & arrogan-
tiæ effugerat. Funus igitur vel sine pompa & imaginibus,
per laudes & memoriam virtutum ejus celebre erit: quamvis
Provinciæ in viventem fides, caritate erepti adeò certet, ut
Persicam in Dominos religionem supereret, verque hoc ex
anno sublatum temporum suorum fortunis residuis contu-
mulare rectissimè contendat. Coeterū nulli mortalium
justius in officium Pietatis tale enitentur quam Nostra hæc
Academia; cuius Ordinibus *præscriptum* à Serenissimo Do-
mino Duce JOHANNE ERNESTO, Tute Pupillorum, ac
altero Parente, Domino nostro clementissimo, *tenorem Exe-
qui arum* heic explicari convenit. Scilicet *hoc Vespere, Ho-
rà IX.* universi Cives Academicí in *area Arcis* congregan-
tor habitu, quibus fortuna non negarit, atrato; adstanto suo
loco taciti ac decorâ modestiâ; donec *Horâ X.* procedetur
ad *Templum Oppidanum*, ad cuius *portam superiorem* via
disposito milite munietur ut liber Pompæ incensus sit. Illuc
Corpus, Animæ illustrissimæ tam olim decorum hospitium,
devehetur, deduentibus Domùs Augustæ Heredibus ac Co-
gnatis Celsissimis cum omni suo comitatu Aulico: *Secun-
dum* agmen instruet Academia, Professorum, Doctorum,
Civiumque, quorum qui Studiosi habentur, seriatim specio-
sâ concinnitate bini succedere meminerint. *Claudent cœ-
tum Senatus & Cives oppidani.* *Templum* non ante, quam
Funus Domini portâ indicatâ illatum fuerit, ab ullo homine

pro-

proprio ausu intrabitur. Intrato verò ordine, & Conditorio depositum suum recipiente, *Oratio Funebris* recitabitur. *Proximo Veneris Die*, post solitos Campanarum pulsus, *Horā I.* Sacrum publicè fiet, quo ad Concionem Exequialē Plurimum Reverendi & Excellentissimi DN. M. THEOPHILI COLERI, Pastoris & Superintendentis Generalis, & Consistorii Adiutoris gravissimi, singuli contendent suisque sedilibus distinguent se, auditum & meditatum hæc novissima, tantisper donec canticis Christianæ *αναλύσεως* præconibus absolvantur. *Die demum Baptistæ Sacro Horā II.* Vir Plurimum reverendus & Excellentissimus DN. PHILIPPUS MÜLLERUS, SS. Theol. D. Ejusdem & Eloquent. & Poët. P. P. Academiæ nomine, *in Aede Collegii* verba faciet; quo ad solitum signum ut conveniatis, monitore opus non fuerit. Id jam edicere in rem præsentem magnoperè est, ne quisquam Vestrūm, nisi placidè, concinnè ac ritu decente gerat se, nec per rumpere ordinem, occupare templi aditus, concursare, & loquacitate ac turbâ ullâ confundere gravissimum negotium occipiat: Suo magno malo faciet quisquis tentaverit: & ipsa verò rei tristissimæ indoles silentium quietemve postulat; ac præsentia Principum augusta exquisitam compositi moris civilitatem meretur, simul ut pateat quād diverso à vulgi fæce suiq; officii gnaro civi Academia excellat. Facturos omnia è præscripto nil dubitamus, affectos sensu publici mali, & gubernandos Nobiscum velut in domesticis mortibus suorum, dum humanarum rerum vices cogitantur, ac DEI Opt. Max. voluntas in regum principumque statu oriente & occiduo reverenter cognoscitur. En enim Principem, qui à Divo WILHELMO, ceu *Cordis Patrii dimidium*, Nobis potentibus olim ac *D. XXIV. Februar. Anni M. DC. LIV.* tam indulgenter commissus, illustriqué ingenio adolescens adolescentiam Studiosam societate per pulchrâ humanissimè tueri, certare industriâ, sollertiaque fortis documenta, ante annos animosque gerens curasque viriles, RECTOR MAGNIFICENTISSIMUS edere gaudebat; qui & altero Divinæ Providentiæ specimine nostris rebus *Anno M. DC. LXII.* Dux, Dominus & Pater est concessus, ut tam gratæ & sibi pridem familiaris Academiæ lacra auspicio proprio regeret, comple-

G 4

Etc.

eteretur curâ, sapientiâ & bonitate insitâ ad summum gloriæ
proveheret; hunc in medio vitæ florentissimæ cursu, tebris
ardentis depaſcente violentiâ, quâm sibi peroptatò æternita-
tis beatæ imperio potum, tam Domui Celsissimæ, Nobis &
Urbi, ditionibus subditis, Ecclesiæ, Reipublicæ, Bonis Arti-
bus & Virtutum Integritati D. III. Maii, Horâ VII. vix dum
quadragesimo vitæ anno, cui publico plausu *Die Natali Fe-
bruarii XXI.* litaveramus, majorem immaturimè & luctuo-
ſiſſimè creptum! Moverint omnino hæc Divinitatis arbitria
vel profanum pectus, ut in ſe deſcendat, & ſalutis publicæ
vim gratiæ cœleſti calentiore ſtudio commendet. Atque
hi noſtrorum votorum æſtus eſt & præſens contentio; ut
Spes unica patriæ, Serenissimus JOHANNES WILHEL-
MUS, pietate, ſapientia rerum humanarum, moribus & cul-
tu tantos natales decorante, è Patruorum ſpirantibus imita-
mentis, præclarè patriflet, parique an majore fortunâ deſide-
ria publica ſalvus & incolumis, ad ſeram ſui ſanguinis ac glo-
riæ posteritatem propaget! Digna etiam Virgini elecțiſſi-
mæ, Celsissimæ CHARLOTTÆ MARIÆ, dotium indies
inclareſcentium felicitas augefcat, ut Disgenita ac genitura
Deos, Matrem Serenissimam, cui Solatia pura, & Sacroſancti
Numinis divini radios ad diſpellendam mœroris justissimi
nebulam, in corporis novum florem & fauſta temporum
procedentium evenia demissè apprecamur, Nepotum & Ne-
ptium debitibz deliciis pleniffimè beet. Nos, dum hos rei-
publicæ oculos ac vera humanæ perfectionis exempla & mi-
rari & radiantes ſequi licuerit, nec viduam penitus gratiâ ſu-
pernâ Academiam, nec patriam communem parente ac tu-
tore ſuo orbam existimabimus; ut vota noſtra cum Princi-
pum ætate convalescant, & adulta ſpei diutinæ felicitas
BERNHARDUM ingenio, animis & bonitate gloriosâ de-
ſiderabilem, in JOHANNE WILHELMO, velut altero
Academiæ Conditore, tum demum ſibi redditum com-
pleteatur. P. P. sub Sigill. Academ. D. XX. Jun. Anno
Gratia Christianæ cl̄ Ic LXXIX.

Wc 2584

40

ULB Halle
004 969 014

3

VD 17

M. C.

